

NÆSTVED

Pædagogisk tilsyn

i Næstved Kommune

Indhold

Formålsbeskrivelse	3
Lovmæssige krav	3
Rammer for det pædagogiske tilsyn i Næstved Kommune	4
Opfølgning på tilsynsbesøg	5
Oversigt over tilsynskonceptet	6
Tidslinje for tilsyn over 2 år	7
Det skærpede tilsyn	10
Struktureret observationsværktøj	11
Systematiseret dialog (dialogmøde)	13
Øvrige tilsyn i dagtilbuddene	13

Formålsbeskrivelse

Formålet med tilsynet i dagtilbud i Næstved Kommune er at sikre en ensartet kvalitet for alle børn i kommunens dagtilbud og imødekomme ønsket om at sikre samme kvalitet på tværs af kommunen trods store geografiske afstande og beliggenhed. Tilsynet er metoden til at få blik for den pædagogiske praksis og læringsmiljø i dagtilbuddene. Det efterfølgende arbejde med dialogmøde, tilsynsrapport og udviklingsplan er det egentlige udviklingsarbejde, hvor det iværksættes indsatser for at styrke eksisterende kvalitet. Det er hensigten, at tilsynene skal foregå i et udviklingsperspektiv jf. Danmarks Evalueringsinstitut, 2015.

Lovmæssige krav

Ifølge dagtilbudslovens § 5 skal Kommunalbestyrelsen føre tilsyn med indholdet af tilbuddene efter denne lov og den måde, hvorpå opgaverne udføres, herunder at de mål og rammer der er fastsat efter § 3 efterleves. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre rammerne for tilsynet.

Som følge af aftale om minimumsnormeringer af 5. december 2020 er det besluttet at indføre nye lovkrav med minimumstandarder til det kommunale tilsyn med det pædagogiske indhold i dagtilbud. De nye lovkrav er trådt i kraft 1. januar 2022.

Lovgivningen indebærer blandt andet krav om:

- Brug af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg
- Brug af observationer
- Uvildighed i tilsyn
- Dokumentation af tilsyn
- Skærpet tilsyn og udarbejdelse af handleplan
- At beskrive og offentliggøre kommunal tilsynspraksis
- Offentliggørelse af tilsynsrapporter

I Næstved Kommune er det Center for Dagtilbud og Skole (CDS), der på vegne af Byrådet har ansvaret for udførelsen af tilsynet. Det er således Byrådet, der skal fast-

sætte og offentliggøre rammerne for tilsynet. Det nuværende tilsynskoncept er vedtaget af Børn- og Uddannelsesudvalget d. xx.xx.xxxx. Tilsynet er forankret hos ledelsen i Center for Dagtilbud og Skole og udføres pt. af den pædagogiske konsulent.

Ifølge lovgivningen er der ligeledes krav om at iværksætte et skærpet tilsyn såfremt der viser sig bekymrende forhold i dagtilbuddet, der kræver nærmere undersøgelse og yderligere indsats. Formålet er at der følges op på og sættes opfølgende tiltag i værk i dagtilbuddet. Endvidere at der tages hånd om bekymrende forhold og arbejdes fokuseret med at rette op på forholdene og udvikle den pædagogiske kvalitet (afsnit 3.5.1).

Rammer for det pædagogiske tilsyn i Næstved Kommune

Det pædagogiske tilsyn kan opdeles i fire forskellige former for tilsyn:

Uanmeldt tilsyn

Det uanmeldte tilsyn er første tilsynsbesøg fra den pædagogiske konsulent. Her anvendes et struktureret og systematisk observationsværktøj. Det uanmeldte tilsyn anmeldes ikke, men dagtilbuddet kender datoen på dialogmødet, som kan ligge op til 8 uger efter tilsynsbesøget. Derved forstås tilsynet som uanmeldt.

På det uanmeldte tilsyn føres der tilsyn med dagtilbuddets praksis i sammenhænge, der ikke er planlagt. Det uanmeldte tilsyn giver derfor den pædagogiske konsulent mulighed for at se og gå i dialog om dagtilbuddets hverdag, som den viser sig i et givent øjeblik uden forudgående forberedelse. Her anvendes desuden intuitiv rundvisning fra børn og/eller personale så vidt det er meningsgivende for tilsynet. Dagtilbuddet har ikke mulighed for forudgående dialog, refleksion eller inddragelse af personale eller ledelse. Det uanmeldte tilsyn giver således mulighed for at opleve, hvordan stemningen er i dagtilbuddet, og gør det muligt at belyse de umiddelbare indtryk, dagtilbuddet giver.

Udover det rammesatte forløb kan der desuden benyttes uanmeldte tilsyn, hvis der viser sig fund der giver anledning til yderligere nysgerrighed på praksis. Desuden kan uanmeldte tilsyn sættes i værk på foranledning af andre interessenter også på baggrund af andre bekymringer end fagligt, f.eks. sikkerhed for de fysiske rammer. CDS vil orientere områdeleder og daglig leder om baggrunden for besøget, uanset om oplysningerne kommer fra andre centre, ansatte, borgere, pårørende eller andre.

Anmeldt tilsyn

Det anmeldte tilsyn bruges opfølgende. Det har til formål at samle op på udviklingsplanen for det uanmeldte tilsyn.

Dagtilbuddet kender dato og tidspunkt, og har mulighed for at forberede hvordan de vil vise at de har arbejdet med udviklingsplanen. Den pædagogiske konsulent vil sammen med daglig leder se, på hvordan der er arbejdet med udviklingsplanen i huset.

Besøget slutes af med et dialogmøde mellem den daglige leder, områdeleder og den pædagogiske konsulent. Mødets formål er fremlæggelse af konsulentens fund og efterfølgende sparring if. til udviklingsplanen.

Løbende uformelt tilsyn

Det løbende og uformelle tilsyn fungerer via det daglige samarbejde og den kontakt der blandt andet er mellem centrene, områderne og dagtilbuddene. Primært sker det uformelle tilsyn gennem samarbejde mellem ledelse og medarbejdere i CDS, områderne og de daglige ledere. Dertil kommer de eksisterende mødefora, mellem CDS og de ansatte samt afholdelse af kurser, projekter, temadage, sparringssamtaler, besøg og ved samarbejdet med forældrebestyrelsen. Områdelederne har en særlig forpligtigelse ift. Det løbende uformelle tilsyn.

Alle ansatte i Næstved kommune har skærpet underretningspligt og dermed et ansvar for at rette henvendelse til CDS, hvis de oplever situationer eller forhold, der giver anledning til bekymring.

Skærpet tilsyn

Kritisable forhold i et dagtilbud der giver anledning til stærk bekymring, kan medføre at tilsynet i en periode intensiveres til et skærpet tilsyn.

CDS vil orientere daglig leder og område leder om, hvorfor tilsynet er intensiveret, samt omfanget af det skærpede tilsyn. Områdebestyrelsen orienteres af konsulenten i samarbejde med områdeleder ved et skærpet tilsyn.

Der arbejdes videre med det skærpede tilsyn efter processen for skærpet tilsyn som skitseres i handleplansskabelonen.

Opfølgning på tilsynsbesøg

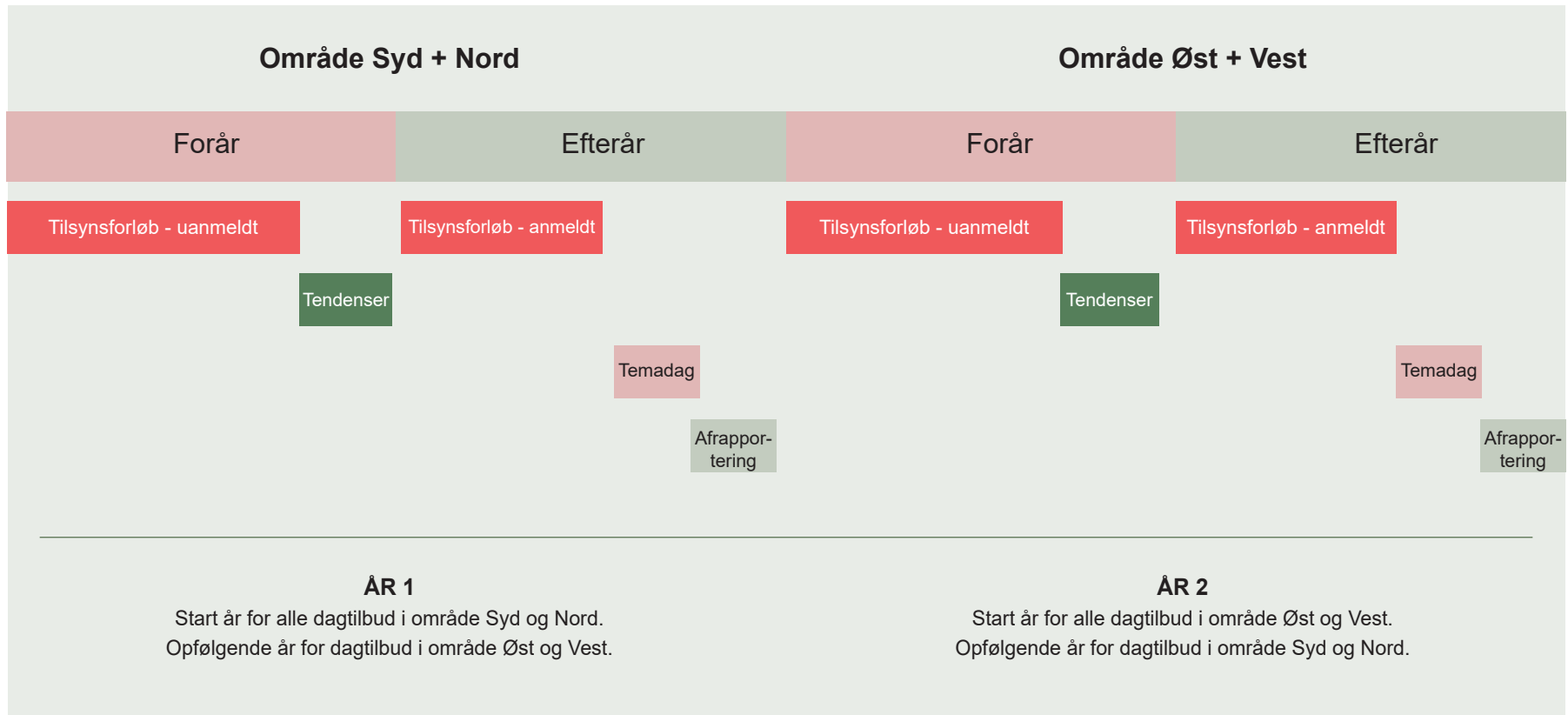
Det er vigtigt at der følges op på det udarbejdede tilsynsdokument og de fund der gøres under observationerne. Særligt hvis et dagtilbud får anvisninger fra konsulent- en ifm. tilsynet, er det vigtigt at konsulenten er tydelig omkring hvordan og hvornår der følges op. Derfor er tilsynsdokumentets 3. del en beskrivelse af opfølgning på tilsynsbesøget. Der er fokus på at opfølgning bidrager til og iværksættes der, hvor der er behov for at styrke kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer og udvikling af den pædagogiske praksis.

Områdeleder og konsulent samler op på årets tilsyn og uddrager fælles hovedtemaer til gavn for hele området. Fælles temaer drøftes efterfølgende i ledelsesteamet, virksomheds-MED og på personalemøder. Områdeleder bringer det orientering i forældrebestyrelsen.

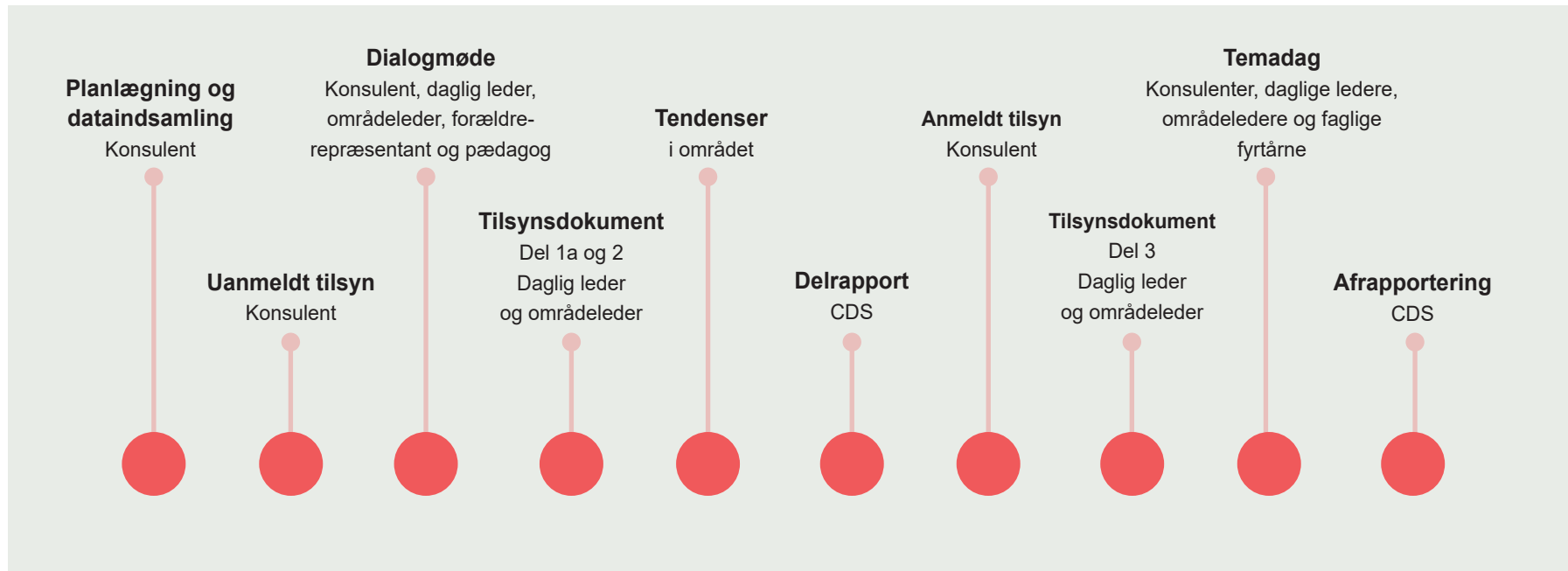
Opfølgning kan være ledersparring, uanmeldt tilsyn, løbende dialog, deltagelse på personalemøder, temadage, m.m.

Tilsynsmodel

Tidslinje for tilsyn over 2 år

Tidslinje for tilsyn over 2 år - fortsat

Forberedelse

Det enkelte dagtilbud kontaktes for aftale om dialogmødet og orienteres om at det uanmeldte tilsyn vil finde sted på en ukendt dato forud for dialogmødet.

Den pædagogiske konsulent sender en mail med dagsorden for dialogmødet og en liste over skriftlige dokumenter og data, der ønskes tilsendt før afholdelse af tilsynet.

Daglig leder indsender skriftligt materiale inden for 14 dage:

- Læreplanen
- Pædagogisk planlægningskema
- Skemaer til handling
- Evaluering

Andet de har været optaget af siden sidst.

Tidligere tilsynsmateriale, statistik eller andet data anvendes til at forberede et fokus for tilsynet, og det kan samtidig udgøre et fundament for senere dialog sammen med observationerne i det uanmeldte tilsyn.

Det uanmeldte tilsynsbesøg

Inden for 8 uger før dato for dialogmødet, udføres et uanmeldt besøg. På dette besøg er der systematiske observationer i hele dagtilbuddets børnemiljø og der hvor det har relevans for et tilsyn.

Der anvendes et systematisk observationsværktøj. Observationerne tager udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, læreplanen, hvordan voksne og børn interagerer samt de 16 kendetegn ved lav kvalitet i dagtilbud (Dansk pædagogisk forums bog: "16 kendetegn ved lav kvalitet i dagtilbud").

På det uanmeldte tilsyn føres der tilsyn med dagtilbuddets praksis i sammenhænge, der ikke er planlagt. Om muligt anvendes metoden intuitiv rundvisning med en gruppe børn og/eller personale.

Observationsnoter fra et uanmeldt tilsyn danner udgangspunkt for den efterfølgende dialog.

Dialogmøde

Som led i alle tilsynsbesøg følges op med et dialogmøde, hvor den daglige leder, områdeleder, en personalerepræsentant (f.eks. Fagligt fyrtårn) samt en forældre-repræsentant fra forældrerådet deltager. Mødet har samme ramme og form i alle dagtilbud.

Her er der fokus på den gode dialog og med drøftelse af, hvilke indsigter det uanmeldte tilsyn har givet, og hvilke udviklingsmuligheder det lægger op til. Den pædagogiske konsulent fremlægger første del af tilsynsdokumentet, som er sendt forud for mødet til daglig leder. Ud fra tilsyn og observationsværktøjet inddrages alle parter i fælles dialog. Her findes udviklingspunkter ud fra de nedslag, der lægges vægt på i dialogen.

Det vurderes desuden, om der skal foretages yderligere observationer og tilsyn eller anden øvrig opfølgning.

Udviklingsplan

Efter dialogmødet er det den daglige leders opgave at udarbejde udviklingsplanen i tilsynsdokumentets del 2. Dette gøres med evt. sparring fra områdeleder. Her anbefales det at der udarbejdes to punkter: ét punkt som udgør en stærk kompetence, samt ét punkt man ønsker at forbedre. Når udviklingsplanen er velbeskrevet, sendes den til konsulenten.

Tendenser i området

Områdeleder, teamleder eller centerledelse og konsulenter samler op på årets tilsyn i området. Der udtrages hovedtemaer til gavn for hele området. Der kan drøftes mulige fælles temaer for læreplanen, fælles indsatsområder eller fælles faglig fokus for udviklingsåret.

Delrapport

Til drøftelse internt i CDS hvor der er fokus på, hvilke indsats der evt. er relevante at have et fokus på, og hvilke temaer der skal arbejdes med på temadagen.

Anmeldt tilsyn

Der følges op på tilsynets udviklingsplan via et anmeldt tilsyn, hvor konsulent sammen med daglig leder ser på, hvordan der er arbejdet med udviklingsplanen i dagtilbuddet. Med udgangspunkt i aftalte fokuspunkter drøftes om der er tilstrækkelige kompetencer, hvilke processer er sat i gang og hvordan effekten er eller har været. Dette med henblik på at styrke kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer og udvikling af den pædagogiske praksis.

Tilsynsdokument: Opfølgning

Efter det anmeldte tilsyn og dialog opdateres tilsynsdokumentets del 3 af hhv. daglig leder og konsulent.

Temadag

Temadag for de faglige fyrtårne, daglige ledere og områdeledere. Opsamling og inspiration til hvordan der arbejdes konkret og pædagogisk med høj faglighed og kvalitet. Dagen planlægges med inspirerende indhold jf. fælles tendenser i områderne og eventuelle fælles pædagogiske indsats eller løft.

Afrapportering

Der aflægges skriftlig rapport til Børn og uddannelsesudvalget hvert andet år. Rapporten vil indeholde en opsamling af tendenser og fremstilling af kvaliteten i dagtilbuddene i Næstved kommune for de sidste to år.

Det skærpede tilsyn

Bekymrende forhold i et dagtilbud kan medføre, at tilsynet i en periode intensiveres til et skærpet tilsyn. Der skal foreligge en konkret beskrivelse, hvis det besluttes at indføre skærpet tilsyn, således at der er gennemsigtighed omkring hvad der sættes i værk og hvordan der følges op. CDS vil orientere daglig leder og område leder om, hvorfor der overgås til et skærpet tilsyn og omfanget heraf.

Årsager til skærpet tilsyn kan bl.a. være:

- flere på hinanden følgende forældreklager
- henvendelser fra fagpersoner om bekymrende forhold
- interaktion mellem børn og personale (børn der ikke mødes på deres intentioner, ikke-ankerkendende dialog og tone, manglende deltagelsesmuligheder)
- organisering af læringsmiljøer (manglende organisering, ubalance i voksenstyring og børneinitieret leg, ikke tilstrækkeligt indtænkt børneperspektiv)
- udvikling af børns sproglige og sociale kompetencer (når personlige, sociale og sproglige kompetencer ikke understøttes tilstrækkeligt)
- arbejdet med at skabe gode overgange
- henvendelser fra forældrebestyrelsen
- stor udskiftning af børn

Der udarbejdes altid en handleplan, når der er anledning til bekymring og der iværksættes skærpet tilsyn. Handleplanen udarbejdes i dialog med daglig leder, områdeleder og den pædagogiske konsulent og evt. centerledelse. Denne udarbejdes hurtigst muligt efter de bekymrende forhold er konstateret. Omfang af handleplan

vil altid skulle vurderes og forstås med udgangspunkt i de forhold, der har udløst det skærpede tilsyn og en plan for hvad der skal til for at det skærpede tilsyn kan afsluttes.

Handleplanen skal kort og præcist beskrive, hvad der er konstateret, frister og mål for, hvordan processen med at udvikle kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer skal finde sted, hvordan forandringen konkret skal kunne ses og ansvarsfordeling mellem henholdsvis områdeleder, dagtilbuddet og Center for dagtilbud og skole. Et skærpet tilsyn ophører, når kommunen på baggrund af dialog med dagtilbuddet gennem en tid kan konstatere, at der arbejdes konstruktivt med udvikling af kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer eller de forhold, som har givet anledning til et skærpet tilsyn, er bragt i orden.

Forældrebestyrelsen skal orienteres og have mulighed for at komme med bemærkninger.

Hvis det konstateres at en enkel årsag fra ovenstående beskrivelse, giver anledning til særlig opmærksomhed, og der ikke er tale om et skærpet tilsyn, udarbejdes en strategisk udviklingsplan, hvor det fremgår hvad der skal arbejdes målrettet med, hvornår der følges op på denne og af hvem. Hvis f.eks. børnenes sproglige udvikling ikke understøttes tilstrækkeligt eller organisering af arbejdet i institutionen ikke i tilstrækkelig grad understøtter børnenes læringsmiljø, kan der iværksættes en intensiv indsats for at opkvalificere dette arbejde.

Til et skærpet tilsyn er der udarbejdet en skabelon. Da et skærpet tilsyn kan have mange forskellige årsager, kan skabelonens indhold og intervaller varieres afhængig af bekymringsgraden. De væsentlige punkter i handleplansskabelonen er:

Årsag til skærpet tilsyn	Lovgrundlag eller kommunalt grundlag	Anbefaling eller påkrævet handling	Tidsramme/ deadline	Bemærkning	Ansvarlig

Konsulenten vil i samarbejde med ledelsen vurdere om og hvor mange yderligere tilsynsbesøg der skal være, afhængig af bekymringsgraden. Konsulenten er altid i dialog med centerchef og områdeleder ifm. skærpet tilsyn.

Struktureret observationsværktøj

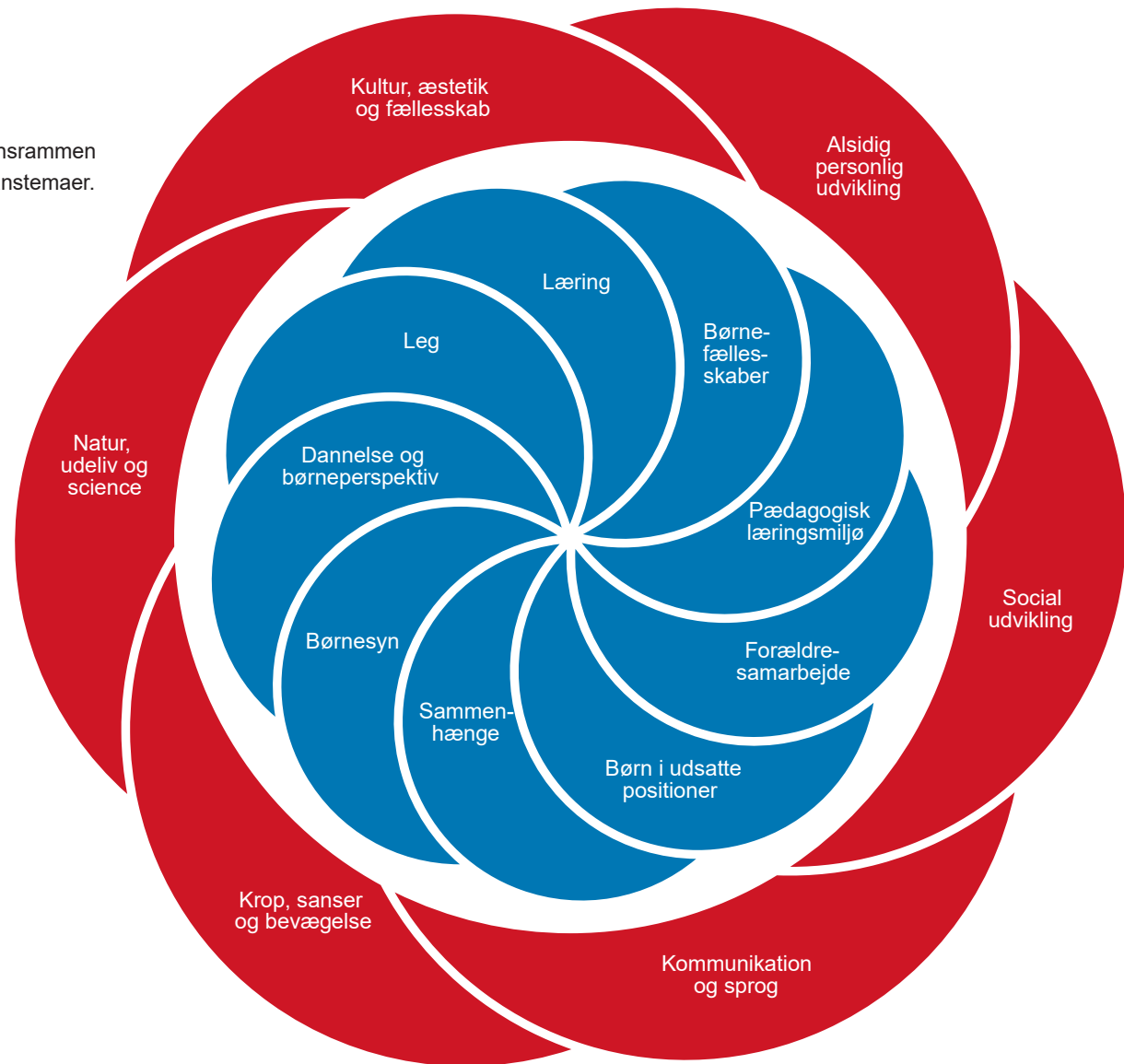
Med udgangspunkt i den styrkede læreplan har observationsrammen fokus på det fælles pædagogiske grundlag og de 6 læreplanstemaer.

Det fælles pædagogiske grundlag

- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber
- Pædagogiske læringsmiljøer
- Forældresamarbejde
- Børn i udsatte positioner
- Sammenhænge
- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv

De seks læreplanstemaer

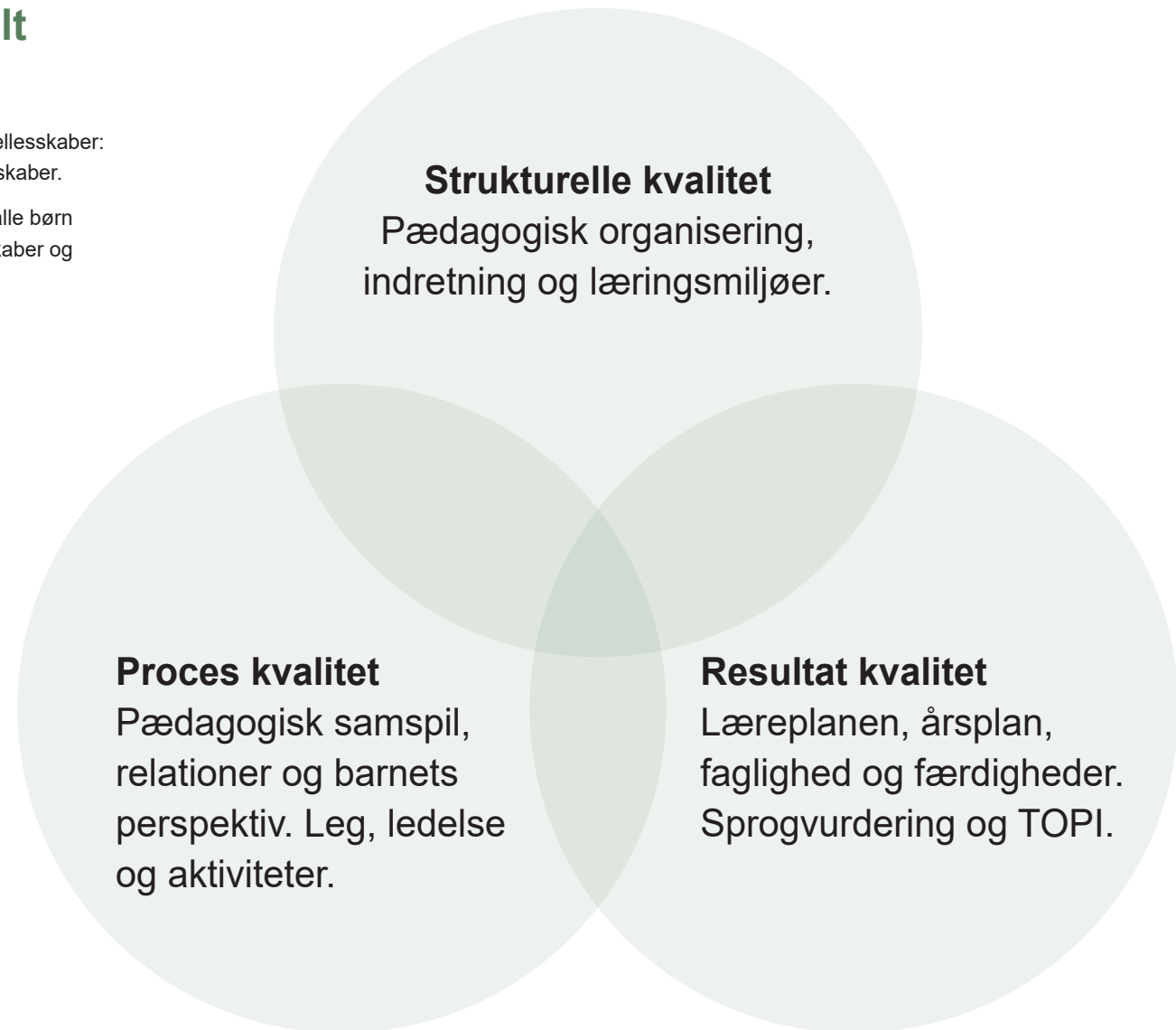
- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Observationerne er delt i tre fokusområder

- I Næstved Kommune har vi fokus på børnefællesskaber: Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber.
- Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af sociale fællesskaber og blive respekteret og lyttet til.

Systematiseret dialog (dialogmøde)

Dialogmøder afvikles efter en på forhånd defineret og fastlagt måde. Der er udarbejdet en skabelon for tilsynsrapport og udviklingsplan. På den måde fastholdes en ensartethed for tilsyn i kommunen.

Øvrige tilsyn i dagtilbud

Følgende afsnit indeholder en kort beskrivelse af de tilsyn der, ud over de pædagogiske tilsyn, udføres i dagtilbud i Næstved Kommune.

Bygnings- og brandtilsyn

Center for ejendomme gennemfører løbende bygningssyn for de kommunalt ejede bygninger, dog minimum hvert andet år. Ud fra bygningssynet planlægges de vedligeholdelsesmæssige tiltag, der bør iværksættes.

De selvejende institutionsbestyrelser, som selv ejer deres bygning eller bor til leje hos anden udlejer end kommunen, er selv ansvarlig for deres bygninger og skal aflevere en årlig vedligeholdelsesoversigt.

Brandtilsyn gennemføres af Midt- og Sydsjællands brand & redning.

Hygiejne- og sundhedstilsyn

Kommunens sundhedsplejerske med ansvar for hygiejne og miljø, som er tilknyttet Børnefamilieenheden i Center for Børn og Unge, besøger kommunens institutioner for at tilse og drøfte de hygiejniske forhold minimum hvert andet år. Med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger om hygiejne i daginstitutioner, vurderes institutionens indretning, inventar, toiletforhold, rengøringsniveau m.m. sammen med den daglige leder. Der drøftes også procedurer og rutiner, der kan have betydning for hygiejne, miljø og indeklima i den enkelte institution. Efter besøget udarbejdes en rapport med konklusioner og anbefalinger.

Rengøringstilsyn

Rengøringen i daginstitutionerne udføres af private udbydere og der føres løbende tilsyn med rengøringsstandard af en Controller, tilknyttet Rådhuservice.

Levnedsmiddelkontrol af køkkener

I Næstved kommunes dagtilbud, er der to typer køkkener, der er godkendt til brug for henholdsvis anretning og produktion af fødevarer i dagtilbuddet. Ved madordning i dagtilbud er det fødevarestyrelsens region Sjælland/Fyn, der er beliggende på Gl. Banegårdsplads 8 4240 Korsør, der har tilsynet med dagtilbuddets køkken. Fødevarestyrelsens smiley hænger synligt i dagtilbuddet.

Legepladstilsyn

Næstved Kommune har indgået aftale med et certificeret legepladsfirma, der gennemfører et årligt tilsyn på alle legepladser i de kommunale, selvejende og private institutioner samt i dagplejens legestuer. Der afleveres en rapport til den daglige leder, omhandlende legepladens tilstand, sikkerhed og eventuelle henstillinger samt forslag til forbedringer.

Økonomitilsyn

Dagtilbud i Næstved har økonomi tilsyn af en Controller fra Center for Økonomi, der tilser økonomien i samarbejde med dagtilbuddets områdeleder. Jfr. budgetstyringsmodel er der budgetopfølgning ca. hver 3. måned med spørgeskema samt en årlig opfølgning på regnskabsresultatet. Herudover gennemfører Center for Dagtilbud og Skole også månedlig kontrol med henblik på opfølgning i forhold centerchefens resultataftale. Der kan forekomme interne revisionseftersyn, både anmeldte og uanmeldte. Der kan forekomme revision på bestemte temaer såsom kørsel, honorar, indtægter m.v.

Ledelsestilsyn

Centerchef afholder feedbacksamtaler med områdeledere og daglige ledere med bl.a. opfølgning på de målsætninger der er aftalt. Afholdes én gang årligt.

Auditbesøg

Team HR tilbyder audit af arbejdsmiljøet hos alle interne virksomheder i Næstved Kommune. Det er en arbejdsmiljøprofessionel gennemgang af arbejdsmiljøet, hvor der bliver sat fokus på om virksomheden overholder det den skal i forhold til arbejdsmiljøloven.

Fra virksomheden deltager medlemmer af arbejdsmiljøgrupperne samt tillidsrepræsentanterne (tilsammen "den dynamiske trio")

Fra HR deltager der som udgangspunkt en arbejdsmiljøkonsulent. Der er mulighed for at gennemføre audit af udvalgte emner og områder.

Et auditbesøg er frivilligt og kan rekvireres ved en direkte henvendelse til Center for koncernservice, Team HR.

Arbejdstilsyn

Arbejdstilsynet (AT) fører tilsyn i dagtilbuddene. Arbejdstilsynet kan komme på detailtilsyn eller på tilsyn i forhold til særlige indsatser. Arbejdstilsynets besøg følges op af en tilbagemelding, som kan indeholde f.eks., vejledninger og forskellige typer påbud og er omfattet af en smiley ordning.

Tilsynskonceptet er udarbejdet med udgangspunkt i og inspiration fra:

- Dagtilbudsloven
- Guide til implementering af nye krav til kommunal tilsynspraksis i dagtilbud / KL april 2022
- Stil skarpt på tilsyn / Danmarks Evalueringsinstitut 2015
- Inspiration til et styrket kommunalt tilsyn på dagtilbudsområdet: Hæfte 1, 2 og 3 / Børn og unge ministeriet – Danmarks Evalueringsinstitut 2022
- Kvalitet i dagtilbud – pointer fra forskning / Danmarks Evaluerings institut 2022
- 16 kendetegn ved lav kvalitet i dagtilbud / Suzanne Krogh og Søren Smidt / Dansk pædagogisk forum Maj 2022

NÆSTVED

Center for Dagtilbud og Skole

Revideret maj 2023